

zmirom ni konec, lomi zdaj tudi ministerstvo, v dva tabora razdvojeno. Da je minister Stremajer s svojim ostrim postopanjem proti celó prebrezverskim učiteljem in učiteljskim družbam ministru Ungerju in Glasserju hudo na poti, tega celó „Neue fr. Presse“ zakriti ne more. Al da že zdaj ali še kedaj pride Schmerling ali Herbst do krmila, vendar ne more verjeti nihče, ki ni še obupal nad Avstrijo. Gotovo pa je, da, dokler ni razstava pri kraju, ne bode nobene premembe ministerske, a tudi državnega zbora ni pričakovati pred kakor po končani razstavi, kajti tujcem, ki so osupnjeni gledali polóm finančni, kazati še polom politiški, to bilo bi vendar preveč.

Česko. Iz Prage. — Živahnejšega narodnega gibanja ne pomnijo Čehi, kakor je bilo 13. dne t. m. o svečanosti Jungmanovi; ves narodni svet bil je po konci. Dr. Riegerjev slavnostni govor, ki je razvil celó zgodovino Českega naroda, je navdušil neizmerno množino ljudstva vseh stanov v gromovite slava-klice. Po končanem govoru je dr. Palacky na temeljni kamen Jungmanovega spominka trikrat udaril s kladvom, rekši: „V večni spomin Jožefu Jungmanu; tako Čehija slavi za domovino in narod visoko zaslužene možé“. — Zanimivi so bili govori popoldne pri skupnem obedu. V lepem redu se je izvršila svečanost; nemčurji le so pisano gledali.

Moravsko. — Kakošen strah je grof Hohenwart uradnikom, kaj lepo kaže historijca, ki se unidan pripetila v Prerovu. Grof Hohenwart je imel ondi svojo žlahto obiskati. Ko so to kmetje iz okolice slišali, so sklenili slovesno ga sprejeti. To pa zve c. k. okrajni glavar Pompe, in z okrožnico na vse župane 9. dne t. m. štev. 90 ostro prepové slovesni sprejem. Dva žandarja sta nosila to prepoved po vseh vaséh. — No, Notranjci! ali ni to najbolje priporočilo za Hohenwarta?

Hrvaško. — Pogodba z Magjari, kakor jo je sklenila kraljevska deputacija, ni in ne more po godu biti večini naroda hrvaškega; od vsake zahteve so Magjari odkrehnili toliko, da se je čuditi, kako da je Hrvaška deputacija pri razhodnem obedu mogla tako zadovoljnega srca napivati Magjarski vladi! Radovedni smo, kako bode to „nagodbo“ sodil deželni zbor in kakošen ban se bode rodil iz te sprave.

Ogersko. Iz Budapešta. — (Ozir na poslednji zbor.) Zadnje dni Ogerskega zbora se je Deak, ki ga Magjari za svojega prvega modrijana čislajo, pustil v razpravo cerkvenih zadev in blizo tako je govoril, kakor sedanji liberalci vsi. Če njegovi nasveti obveljajo, pride Translajtanija tje, kjer smo zdaj v Cislajtaniji. Vendar ta čast se mora Deaku priznati, da je z odkritosrčno besedo pripoznal omikalno važnost kristijanstva, katero naši poganski liberalci v nič devajo. Pa tudi to ni liberalcem všeč, da je Deak o cerkvenih zadevah priporočal Amerikansko sistemo, kajti po Amerikanski sistemi se vlada prav nič ne vtikuje v notranje cerkvene zadeve; ona na ustavni poti ne daje nobenih cerkev zadevajočih postav; vsaka vera ima v Ameriki prosto gibanje. V severni Ameriki smejo katoličani brez overe samostane (klostre) ustanovljati, — da! celó jezuitov, katerih se naši brezverci najbolj bojijo, ondi nihče ne preganja itd. Severo-amerikanska ljudovla marveč podpira kristijanstvo; tako, na priliko, se mora ondi nedelja ostro praznovati. Naši liberalci pa nedeljam in praznikom še celó štacune odpirajo!

Laško. — Kralj Italijanski je v hudi zadregi zaradi razstave Dunajske. Cesar nemški ga je povabil, naj pride na Dunaj; če pride on, pride tudi on, drugače

ne. Al kralj Italijanski se boji shoda z nemškim cesarjem, kajti to bilo bi znamenje, da je srčno prijateljstvo med Italijo in Nemčijo, katero pa kakor vruga sovražijo zdaj Francozi. Francozom zameriti se, pa je strah kralja Laškega. Zato mu je pisal, da bi rad prišel, ako bi ne bil — bolehen. Smešno je zdaj to, da nemški cesar boleha zato, da zavoljo Avstrije ne gré — na Dunaj, kralj Italijanski pa boleha, da ne bi šel na Dunaj na ljubo cesarju Nemškemu. Tako sta oba bolna, — svet pa vendar dobro vé, da sta oba zdrava! Take so diplomatične „kunšti“!

Francosko. — Kar maršal Mac-Mahon na čelu Francoski vladi stoji, obrnjena je pozornost vsega sveta zopet na Francosko. Francoska država, majhna še pod majhnim Thiersom, ki se je Prusije bal kakor otroci parkeljna, vzdignila se je krepko pod maršalom Mac-Mahonom in se zaveda svoje moči in veljave. Ponosno gleda v oči Bismarku in staremu Vilelmu, katera toliko manjša prihajata, kolikor večja prihaja zdaj Francija, kar se je povrnil zopet mir in red, in kolikor bolj se zopet ondi giblje verni, katoliški duh. Pod Mac-Mahonom se je postavila Francija zopet na čelo cerkvene reakcije, ki je morala nastopiti, da se zatare ono pogubno brezverstvo, katero je ošabno povzdignilo glavo in človeštvo znižuje v živalstvo. Na novo oživljena Francija bode tudi ljudstva družih držav rešila sile brezverske.

Iz Španjskega. — Uboga Španija ima zdaj tudi ljudovlado, kar so pognali kraljico. Mi se ne potezamo ravno za to kraljico; al naj naši bralci zvedo kakošno srečo uboga Španija vživa pod republiko. Kri teče scurkoma, kjer se armada Don Karlosa, ki misli pravico imeti do prestola Španjskega, bije s armado republikancev, ki požigajo mesta in vasi in pokončujejo vse, kar ž njim ne trobi v en rog. Al to še ni nič proti temu, ker je komunistična republikanska stranka v razglasu dala svetu vedeti. Poslušajte! Ona pravi da ne priznava nobene vlade; kajti kdor vlado pripoznava, mora tudi pripoznati podložno jej ljudstvo. Mi pa hočemo svobodo, svobodo tako, da nihče ne zapoveduje in nihče ne uboga, celó svobodo do vsake žene. Vsaka ženska zna mati biti vsacemu otroku in vsak možki oče vsacemu otroku, — naravnost rečeno: mi hočemo anarhijo! — No s tem bodo liberalci vendar siti! Do tega se pride gotovo kjer se začne vera ničiti, — malo po malo se pride do petroela, in konec je razrušenje vsega človeškega društva, na čegar mesto stoji zverinska strast.

Listnica vredništva. Gosp. dopisniku o naslovu železnične postaje „Dorneg-Feistritz“: Morebiti boste zadovoljni s pojasnilom našim, da dvojno ime se postajam daje ondi, kjer je drugo svetu bolj znano kakor prvo. Ilirska Bistrica je zeló znana poštna postaja. Tako je tudi sém ter tje pri Gorenski železnici. Če pa vendar želite, da se dopis natisne, pišite nam.

Žitna cena

v Ljubljani 16. julija 1873.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 7 fl. 40. — banaške 7 fl. 45. — turšice 3 fl. 30. — soršice 4 fl. 20. — rži 4 fl. 40. — ječmena 2 fl. 90. — prosa 3 fl. —. — ajde 3 fl. 90. — ovsa 2 fl. —. — Krompir 2 fl. 10.

Kursi na Dunaji 22. julija.

5% metaliki 69 fl. 40 kr. Ažijo srebra 109 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 72 fl. 80 kr. Napoleondori 8 fl. 85 kr.